

SLUTRAPPORT

Innehållsförteckning

Inledning	1
Sydkusten och småbarnspedagogiken	3
Bakgrund	5
Samarbetspartners	7
Ambassadörer	9
Kampanjer	11
Skolbesök	17
Statistik	23
Avslutning	33

Bilaga: Frågeformuläret

Den här rapporten berättar om projektet **Småbarnspedagogiken - ett framtidsjobb** som pågick 2021-2024 i Sydkustens medlemskommuner. I rapporten berättar vi om bakgrunden till projektet, hur projektet genomfördes - med fokus på skolbesök - och vad unga anser om småbarnspedagogiken som bransch.

Projektet **Småbarnspedagogiken - ett framtidsjobb** inleds i augusti 2021. På 14 månader ska branschen få ett positivt lyft. De här görs genom skolbesök genom att göra skolbesök i årskurserna 7-9 och i gymnasier samt genom kampanjer för den breda allmänheten. Sydkustens projekt **Småbarnspedagogiken - ett framtidsjobb** har som mål att synliggöra småbarnspedagogiken för att göra branschen attraktiv och att få branschen att framstå som ett starkt alternativ vid studie- eller yrkesval.

Våren 2022 får **Småbarnspedagogiken - ett framtidsjobb** tilläggsfinansiering och projekt-tiden är nu sammanlagt tre år, med avslutning i juli 2024. Under den här tiden gör projektet 163 skolbesök och lanserar två kampanjer.

Men hur tas projektet emot? Hur ser ungdomar i dag på branschen och kommer ett projekt skapa en positiv syn på branschen?

Medierna lyfter fram personalbrist, brister i arbetsförhållanden och arbetsvillkor och låga ansökningssiffror till utbildningarna inom branschen. Bland annat därför är det utmanande att hitta tonen och den rätta retoriken för projektet. Hur ska vi tala om branschen så att vi lyckas lyfta fram det positiva och ge en ärlig och rättvis bild av småbarnspedagogiken i Finland?

Rapporten redogör för vad unga anser om småbarnspedagogiken och hur ett koncept med syfte att boosta en bransch fungerar. Nästan 4 000 elever och studerande har fått ta del av projektets skolbesök. Många fler har uppmärksammats om småbarnspedagogiken genom kampanjer i tryckta medier och i sociala medier. De unga upprepar samma argument om småbarnspedagogikens utmaningar som redan hörts i rapporter, undersökningar, avhandlingar, allmänna diskussioner och andra sammanhang.

Efter varje skolbesök delades det ut klistermärken med projektets logo till åhörarna.

Efter den rundabordsdiskussion om småbarnspedagogikens situation som minister Anna-Maja Henriksson inbjuder till i februari 2020, påbörjar Syd kustens landskapsförbund rf (Sydkusten) ett förberedande arbete för att synliggöra branschen. Tillsammans med en arbetsgrupp planeras ett projekt för att lyfta småbarnspedagogiken. Tanken är att skapa ett projekt med målsättningen att synliggöra småbarnspedagogiken, öka intresset för att söka till utbildningar, bidra till att höja statusen på yrket samt initiera till en allmän diskussion och öka allmänhetens kunskap om småbarnspedagogiken. Projektet är aktivt i Syd kustens medlemskommuner.

Att hitta en lösning på det akuta behovet av personal inom småbarnspedagogiken samt att få flera sökande till utbildning på området är frågor som i allra högsta grad ses som aktuella. Det finns en stark vilja att förändra branschen positivt, att synliggöra arbetet och hitta sätt att verka för småbarnspedagogiken.

Våren 2021 söker Syd kustens finansiering för att förverkliga en projektplan med följande åtgärder:

- skapa ett ambassadörsnätverk i Syd kustens medlemskommuner, bestående av personer från fältet som berättar om, marknadsför och främjar småbarnspedagogiken
- skapa kontakter och möten mellan småbarnspedagogiken och unga

- förverkliga en opinionskampanj för allmänheten samt för ungdomar

Projekttiden är 14 månader. Inledningsvis ska en opinionskampanj förverkligas. Senare föds idén om att förlänga projektet för att ge åtgärderna större genomslag. Projektet får fortsatt finansiering av de ursprungliga finansiärerna. Projektet kan då etablera sina skolbesök och producera ytterligare en kampanj för att synliggöra småbarnspedagogiken.

Förväntningarna på projektet är höga. Det ligger i Syd kustens intresse att lyfta småbarnspedagogikens relevans i samhället. Genom att förverkliga och driva projektet **Småbarnspedagogiken – ett framtidsjobb** tar Syd kustens en aktiv roll för att öka intresset för branschen. Projektet avslutas, men utmaningar återstår. För att kunna lösa utmaningarna behövs insatser på alla samhällsnivåer, från det kommunala till det statliga.

Projektet har finansierats av Svenska kulturfonden, Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne, Svenska folkskolans vänner, Föreningen Konstsamfundet och Stiftelsen Tre Smeder.

Ett stort tack till finansiärerna som möjliggjort projektet!

Christel Björkstrand
direktör
Syd kustens landskapsförbund rf

STIFTELSEN
Tre Smeder

Projektets styrgrupp:

Jenni Tirronen	Helsingfors stad
Barbro Högström	Esbo stad
Anna-Christina Martin	Stiftelsen Sedmigradsky
Lia Markelin	Magma
Johanna Karlsson	Huvudstadsregionens lärare inom småbarnspedagogik
Sonja Ollas-Airinen	Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne, representerar finansiärerna
Martina Harms-Aalto	tid. svenska utbildningssektionen i Helsingfors
Laila Andersson	Practicum
Kurt Torsell	Utbildningsstyrelsen (i styrgruppen fram till februari 2022)
Lisa Palm	Justitieministeriet (i styrgruppen fram till hösten 2022)
Patricia Skog	Didacta (i styrgruppen fram till december 2021)
Iris Anttila	Didacta (i styrgruppen från januari 2022)
Emilia Christiansen	Syd kustens landskapsförbund
Christel Björkstrand	Syd kustens landskapsförbund
Matias Österberg	Syd kustens landskapsförbund

Sydkusten har sedan organisationen grundades 1998 följt med personalläget inom småbarnspedagogiken. Bland annat har förbundet kartlagt personalsituationen inom småbarnspedagogiken genom återkommande undersökningar riktade till tvåspråkiga kommuner i södra Finland. Åren 2016 och 2019 utvidgades Sydkustens kartläggningar av småbarnspedagogiken till att omfatta också Österbotten.

Personalsituationen var i början av 2000-talet oroväckande. År 2011 var andelen obehöriga lärare 26 procent och andelen obehöriga barnskötare 42 procent i huvudstadsregionen. År 2019 var motsvarande siffror 20,3 procent (obehöriga lärare) och 28,4 procent (obehöriga barnskötare). På de senaste åren har den positiva trenden mellan 2011 och 2019 inte fortsatt, tillgången på behörig personal har istället något försämrats.

Ser man på hela den svenskspråkiga småbarnspedagogiken i Finland har personalsituationen under de senaste 20 åren aldrig riktigt varit på en tillfredsställande nivå. Speciellt i huvudstadsregionen har småbarnspedagogiken lidit av en närmast kronisk personalbrist.

Rundabordsdiskussion 2020

I februari 2020 bjuder Anna-Maja Henriksson, dåvarande justitieminister, in ett flertal organisationer för att diskutera situationen inom småbarnspedagogiken. I hela landet, och i synnerhet i huvudstadsregionen, finns stora problem med att trygga småbarnspedagogik på svenska, heter det i inbjudan. I Helsingfors hänvisas svenskspråkiga barn till finsk småbarnspedagogik hösten 2019, eftersom staden inte kunnat rekrytera behörig personal i tillräcklig mängd. Rundabordsdiskussionen utgår från tanken att organisationer tillsammans kan analysera och komma fram till vilka åtgärder som behövs för att garantera att varje barn och familj som vill erhålla småbarnspedagogik på svenska ska få det i framtiden.¹

Under rundabordsdiskussionen lyfts bland annat följande tankar:

- Det behövs fler studieplatser, men det är också viktigt att få upp söktrycket.
- Det behövs karriärstigar och en tydligare arbetsbeskrivning för socionomer inom småbarnspedagogiken.
- Yrkesinstitutet Practicum borde beviljas grundexamen i pedagogisk verksamhet och handledning (barnledare).
- Det behövs ändamålsenliga arbetsutrymmen, en bättre arbetsmiljö och bättre arbetsförmåner (till exempel arbetsresesedlar eller kultur och idrottssedlar).
- Lönenivån borde höjas.
- Man kunde till exempel börja med mentorskap i arbetslivet.
- Förbättra statusen på yrket. Sydkusten planerar att starta en kampanj för att lyfta upp positiva berättelser om yrket. Andra är välkomna med. Man borde inkludera hur man ska göra småbarnspedagogiken attraktiv, synliggöra möjligheterna i arbetet, locka unga till branschen, man borde få ut budskapet om varför det krävs utbildad personal.
- Rekryteringen nämns. Behövs det rekryteringspaket eller etableringspaket? Där kunde också exempelvis bostäder ingå och marknadsföras.
- Kunde man göra marknadsföringskampanjer i Österbotten och Sverige? På annat håll?
- Fonderna kunde kanske bevilja bidrag för till exempel rekryteringsannonser och rekryteringstillfällen.
- Det behövs mera uppföljning – varför väljer vissa att inte börja jobba trots att de studerar till yrket eller varför slutar vissa personer jobba (så kallade exit-diskussioner).
- Det behövs fler subventionerade hyreslägenheter för personalen och de som finns kunde marknadsföras bättre.
- Man kunde fundera på hur man bättre kan utnyttja olika typer av tjänster inom småbarnspedagogiken.

- Det ska finnas en grupp som funderar på framtiden för småbarnspedagogiken på svenska i huvudstadsregionen/Finland.
- Det lyftes upp att Undervisnings- och kulturministeriets utredning med Gun Oker-Blom i spetsen också ska se på utmaningarna med småbarnspedagogiken på svenska.
- Brostudier, läroavtal och smidiga vägar att bli behörig är viktigt. Flerformsstudier och e-studier är bra.
- Kommunerna borde också ta i bruk service-sedlar inom småbarnspedagogiken (i alla fall i begränsat antal för att se om det har effekt).

Projektet blir till

Sydkustens arbete med att kartlägga personalsituationen inom småbarnspedagogiken och den dialog som förs på rundabordsdiskussionen utgör en bakgrund till att projektet **Småbarnspedagogiken – ett framtidsjobb** skapas. Uppfattningen att något behöver göras för att synliggöra branschen är brett utbredd bland

svenska organisationer i Finland. Tillsammans med en arbetsgrupp planerar Sydkusten vidare för att bygga upp ett projekt med ett meningsfullt innehåll och ett relevant tonfall.

Samtidigt som Sydkusten inleder planer på att synliggöra småbarnspedagogiken, jobbar journalisten Lina Laurent med rapporten "En inblick i bristen på behörig personal inom den svenska småbarnspedagogiken i huvudstadsregionen" för tankesmedjan Magma. Rapporten utgör en viktig bakgrundskälla för att förstå branschens situation och för att välja inriktning och målsättning för Sydkustens projekt. En ledande tanke blir att projektet ska fokusera på att synliggöra småbarnspedagogiken på ett positivt sätt, lyfta fram fördelarna med småbarnspedagogiken och visa upp vad småbarnspedagogiken handlar om. Projektet ska också handla om att synliggöra småbarnspedagogiken speciellt för unga, för att lyfta fram branschen som ett reellt alternativ i valet av studie- och yrkesinriktning.

Material till opinionskampanjen spelades in på Sydkustens kontor i januari 2022.

¹ En förteckning över deltagande organisationer och personer finns i Lina Laurents rapport om småbarnspedagogiken: Laurent, L. En inblick i bristen på behörig personal inom den svenska småbarnspedagogiken i huvudstadsregionen. Magma 5/2020, 120-122.

Projektet har samarbetat med olika aktörer. Samarbetspartner har varit utbildningsanordnare på olika nivåer, kommuner i Nyland och Åboland, upprätthållare av småbarnspedagogiken, intresseorganisationer och studentorganisationer, fonder och stiftelser.

Under projektets gång har projektanställda fört diskussioner med följande utbildningsanordnare: Axxell, Prakticum, Arcada, Åbo Akademi, Novia, Step, Yrkesakademien i Österbotten och Helsingfors universitet. Samtalen är mellan projektanställda och de ansvariga för respektive utbildningar / undervisande personal. De ämnen som diskuteras är läget inom småbarnspedagogiken, vilka utmaningar fältet står inför och hur vi tillsammans kan lyfta branschen. Diskussionerna är konstruktiva, givande och samtliga parter delar en gemensam oro över ett lågt söktryck till utbildningarna inom småbarnspedagogiken samt personalbrist på fältet.

Projektet har också samarbetat med Sydkustens samtliga medlemskommuner (Helsingfors, Esbo, Grankulla, Vanda, Sibbo, Borgå, Lovisa, Åbo, Pargas, Kimitoöns kommun, Hangö, Raseborg, Kyrkslätt, Sjundeå, Ingå, Lapträsk). Samarbetet har främst handlat om skolbesök och möten med kommunernas/skolornas elev- och studiehandledare. I Sydkustens nätverk där även Kommunförbundet och universiteten (Åbo Akademi och Helsingfors universitet) är representerade har projektet presenterats för bildningschefer. Under gemensamma möten har de ansvariga för småbarnspedagogiken i de olika kommunerna uppmuntrats av Sydkusten till att boosta branschen internt i sina egna hemkommuner.

Under projektets gång har det förts diskussioner mellan projektanställda och Helsingfors stad, där agendan var hur lyfta branschen och hur samarbeta kring det. Rekryteringsarbetsgruppen vid Helsingfors universitets pedagogiska fakultet har under projektets gång tagit del av hur projektet har boostat branschen på

bland annat sociala medier. Uni på väg-projektet delade med sig av sina erfarenheter från de skolbesök de har gjort inom ramen för deras projekt.

Projektet har bjudits in till olika evenemang för att öppna upp och presentera konceptet. Bland annat följande evenemang:

- Seminarium 20 november 2021 i Helsingfors: Sydkustens seminarium för personal inom småbarnspedagogiken med temat **Att engagera, bygga och skapa tillsammans – teamets betydelse i småbarnspedagogiken**. Projektet föreläser om hur vi kan boosta branschen.
- Seminarium 28 oktober 2023 i Helsingfors: **Sydkustens seminarium för personal inom småbarnspedagogik med temat Välbefinnande i arbetslivet – konkreta verktyg för att må bra på jobbet**. Projektet presenterar resultaten från enkäterna som gjorts vid skolbesöken – om ungdomarnas tankar om småbarnspedagogiken som bransch.

Övriga presentationer av projektet:

- Stiftelsen Sedmigradskys nordiska träff på Luckan i Helsingfors
- HuLis (Huvudstadsregionens lärare inom småbarnspedagogik rf) pedagogiska kväll
- Nordiska förskolan
- **Kommunmarknaden 2022 Småbarnspedagogikens många ansikten – hur få personal till verksamheten**
- Paneldiskussion på Educa i januari 2023
- Presentation av projektet vid Yrkesakademins yrkesdagar i Vasa i augusti 2023

Projektet har finansierats av Svenska kulturfonden, Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne, Svenska folkskolans vänner, Stiftelsen Tre Smeder och Föreningen Konstsamfundet. Projektets anställda har fört en kontinuerlig dialog med finansiärerna.

Småbarnspedagogikens många ansikten – hur få personal till verksamheten [kaksikielinen/tvåspråkigt]

Tid: Onsdag 14.9, 13.00-14.30, Utrymme: A3.8
Mer info: [Till programsidan för inslaget | Anmälan](#)

Medverkande: Jarkko Lahtinen och Minna Lindberg (Kommunförbundet) samt Emilia Christiansen (Sydkustens landskapsförbund).

I programmet presenteras Sydkustens landskapsförbunds projekt Småbarnspedagogiken – ett framtidsjobb, som har som mål att synliggöra småbarnspedagogiken för att göra branschen mera attraktiv och framstå som ett starkt alternativ vid val av yrke och studier. Denna del av presentationen är på svenska. Observera utrymme: A3.8

Miniseminaarissa kuulet ensin varhaiskasvatuksen ajankohtaisista asioista ja tilannekuvasta sekä tulevan henkilöstörakenteen toteutumiseen liittyvistä haasteista ja Kuntaliiton toimenpide-ehdotuksista. Esitys pidetään suomeksi.

Kommunförbundets ansvarsperson: Jarkko Lahtinen och Minna Lindberg

Kommunmarknaden 2023.

HÖRNAN

Educa 2023.

Projektets styrka är ett ambassadörsnätverk. Ett nätverk bestående av pedagoger från fältet som tillsammans med projektledaren eller var för sig, gör skolbesök. Tanken är även att ambassadörer boostar branschen på sin egen enhet. Genom att bygga upp ett ambassadörsnätverk får projektet en större spridning.

I projektplanen beskrivs vad en ambassadörs uppgift inom ramen för projektet kommer att vara:

- sprida information och fungera som kontaktpunkt till studiehandledningen i sin region
- fungera som småbarnspedagogen som berättar om sitt jobb i skolorna
- vara aktiv i samband med att prao-elever kommer till den egna enheten
- bilda nätverk och fungera enligt den plan som koordinatören skapar delvis i samarbete med ambassadörerna

Rekryteringen av ambassadörerna ska ske i samråd med kommunerna och privata uppdrätthållare. Kommunerna, men också privata uppdrätthållare, kan själva identifiera dessa personer. Tillsammans med arbetsgivarna planeras hur ambassadörerna kan sköta sitt uppdrag utan att det belastar det egna arbetet alltför mycket men också så att uppdraget kan skötas. För uppdraget betalas inte separat ersättning för eventuella föreläsningar kan projektet betala arvode.

I början av hösten 2021 skickas ett infobrev till chefer inom småbarnspedagogiken, bildningschefer och utbildningschefer, beroende på vem som är chef över småbarnspedagogiken i samtliga av Sydkustens medlemskommuner. I infobrevet beskrivs projektet **Småbarnspedagogiken – ett framtidsjobb**. I brevet frågas även om kommunen kan utse en eller flera egna ambassadörer. Projektledaren kontaktar också pedagogiska fakulteten vid Helsingfors universitet och de som studerar till lärare inom småbarnspedagogik informeras om projektet.

Under hösten 2021 får projektet kontakt med personer som är intresserade av att verka som ambassadörer och vid den första träffen via

Teams i november 2021 medverkar 14 personer som endera jobbar på fältet eller studerar till barnskötare inom småbarnspedagogik eller lärare inom småbarnspedagogik. Följande kommuner utser ambassadörer: Helsingfors (1), Kyrkslätt (1), Hangö (1), Esbo (1), Pargas (5), Vanda (1). Ambassadörer som visat intresse via information som delats vid HU (3), och via andra kanaler visat intresse (1). I december har även Borgå utsett (1) ambassadör och år 2021 avslutas med 15 ambassadörer.

Tanken är att ambassadörer ska delta i skolbesök som görs i den egna kommunen.

Vid den första träffen har två skolbesök hållits, ett i Virkby gymnasium och ett i Helsinge gymnasium. Det finns erfarenhet om hur skolbesöken är och hur bildspelet fungerar som stöd under skolbesöken. Samtliga ambassadörer kommer att få tillgång till bildspelet, och ett nytt underlag för mentimeter som används under presentationen skapas av projektledaren. Det är viktigt att konceptet är enkelt att ta till sig och att ambassadörerna känner sig trygga med vad skolbesöket innehåller.

Under träffen är alla överens om att det känns mer bekvämt att göra skolbesök i par än ensam. När elever och studerande får ta del av skolbesök som görs av två ambassadörer kommer de att få ta del av två olika lärtigar (alla ambassadörer har olika bakgrund och olika lärtigar) och det berikar skolbesöket för åhörarna. Ju fler ambassadörer, desto större möjlighet finns det att göra flera skolbesök under samma tidpunkt i olika kommuner. Detta är tanken, som visar sig vara enkel i teorin men besvärlig i praktiken.

Projektledaren tar kontakt med skolor och bokar skolbesöken. Eftersom skolbesöken görs under skoldagen på lektionstid ska ambassadörerna ha möjlighet att lösgöra sig från barngruppen under arbetstid. Även om skolbesöken bokas i god tid, sker det ofta sista-minuten-förändringar i personaldimensioneringen och ambassadörerna har inte alltid möjlighet att vara borta från jobbet. Det betyder att koordinatören alltid bokar in skolbesöken också i sin egen kalender för att ha möjlighet att vara där ifall det sker förändringar. Hösten

2021 är utmanande och personalbristen inom småbarnspedagogiken är påtaglig. Ambassadörerna kan inte alltid medverka i de inbokade skolbesöken.

Hösten 2022 meddelar flera ambassadörer att de inte längre har möjlighet att göra skolbesök. Det är "för bökigt" och ändrade arbetsuppgifter gör det mera utmanande att lösgöra sig under arbetsdagen. Det finns också ambassadörer som hoppar av branschen – ambassadörsnätverket krymper därmed till fyra verk samma ambassadörer. Skolbesöken blir fler till antalet under läsåret 2022-2023. Trots att ambassadörerna blir färre rekryteras inga fler ambassadörer till projektet. Fältet är skört och de ambassadörer som har gjort skolbesök och har möjlighet att göra skolbesök också i fortsättningen täcker behovet.

Det tredje och sista läsåret 2023-2024 har utvecklats ett välfungerande system med bokningar av skolbesök tillsammans med ambassadörer. Ambassadörer gör gärna om

skolbesök i de enheter de har besökt tidigare under projekttiden. Ambassadörerna och projektledaren har ett fungerande samarbete. Skolbesöken kräver inte ett förhandsarbete utan konceptet löper och skolbesöken har funnit sin form.

Under projekttiden har ambassadörerna lärt sig hur branschen kan boostas, hur det är att bemöta unga och presentera småbarnspedagogiken som ett studie- och yrkesval. Det kan upplevas betydelsefullt att ha tillträde till en arena som explicit finns för att stärka informationen om den branschen en har valt att studera och jobba inom.

Tanken är att de ambassadörer som efter projekttiden har tid och stöd från sin kommun, ska fortsätta göra skolbesök i de enheter som finns i hemkommunen. Konceptet är enkelt, låt dem som arbetar inom småbarnspedagogiken sprida information om branschen i den egna hemkommunens skolor. I skolorna finns framtidens professionella inom småbarnspedagogiken.

Läsåret 2021-2022 görs 21 skolbesök	Ambassadörer finns med på 16 skolbesök	9 ambassadörer gör skolbesök under läsåret
Läsåret 2022-2023 görs 67 skolbesök	Ambassadörer finns med på 25 skolbesök	4 ambassadörer gör skolbesök under läsåret
Läsåret 2021-2022 görs 21 skolbesök	Ambassadörer finns med på 34 skolbesök	4 ambassadörer gör skolbesök under läsåret

Citat från elever/studerande:

"Jag tycker det var speciellt intressant att lära sig hur presentatörerna själva hamna på den arbetsstigen, och att se att det inte alls var linjärt!" (19 år, Helsingfors)

"De som presenterade delade med sig av egna upplevelser" (16 år, Esbo)

"Jag tyckte den var ganska intressant och höra hur de hittat sitt jobb." (15 år, Helsingfors)

Opinionskampanjen 2022

Opinionskampanjen "Ditt barn. Mitt jobb. Vår framtid", förverkligas under två månaders tid i tryckta medier och på sociala medier. Kampanjen är ett led i att öka allmänhetens kunskap om branschen. På lång sikt är målet också att få till stånd en attitydförändring samt ett ökat intresse för att söka till ett yrke inom branschen.

Under projektets tre år genomförs två kampanjer. Den första kampanjen är en opinionskampanj vars syfte är att upplysa allmänheten om vad småbarnspedagogiken är. Kampanjen ger småbarnspedagogiken ett ansikte och synliggör branschen. Kampanjen pågår från slutet av januari 2022 till slutet av mars samma år. Under samma tidpunkt pågår den gemensamma ansökan (GA) för andra och tredje stadiet studier. Det är ett aktivt val att kampanjen ska pågå just vid denna tidpunkt, när unga väljer en fortsättning på sin studiestig.

Opinionskampanjens planering inleds i september 2021. I oktober möts projektledaren och projektkoordinatören tillsammans med Martina Harms-Aalto, medlem i projektets styrgrupp. De tre planerar kampanjens koncept, utformar kampanjens tilltal och diskuterar fokusområden. Kampanjen sköts av Sydkustens personal i samarbete med externa tjänster. Offertförfrågningar skickas till reklambyråer och samarbetsparten väljs i december. Möte med kommunikationsbyrå Bertills & Jung bokas för att diskutera kampanjens språk och hur kampanjen kommer att synas.

Kampanjen består av fyra delar: kortfilmer, tidningsannonser, artiklar och affischer på sociala medier. Instagram och Facebook är

de huvudsakliga plattformarna för kampanjen men även Twitter (idag X), YouTube och TikTok används som sekundära plattformar.

För att beskriva småbarnspedagogiken i kortfilmer, annonser och artiklar för kampanjen, rekryteras tre personer. Dessa är Dan Wikblad, lärare inom småbarnspedagogik, Ina Yltervo, lärare inom småbarnspedagogik (socioonom) och Carita Erna, studerande till lärare inom småbarnspedagogik. Från enheten där småbarnspedagogerna arbetar deltar sex barn i kortfilmerna.

Kortfilmer

Kampanjen innehåller fem kortfilmer med branschen i fokus. Lanseringen sker på sociala medier, på Instagram och Facebook. Ursprungligen är det tänkt att filmerna ska spelas in på en enhet i Esbo, men planerna ändras på grund av coronapandemin. Filmerna spelas in på Sydkustens kontor på Busholmen, med tre småbarnspedagoger och sex barn i huvudrollerna. Filmerna innehåller intervjuer med både vuxna och barn.

I slutet av kampanjen skickar dåvarande justitieminister Anna-Maja Henriksson (SFP) en videohälsning om hur viktig småbarnspedagogiken är.

Kortfilmerna kan ses här: www.sydkusten.fi/sv/projekt/sbp/kampanjen_2022

Tidningsannonser

Kampanjen ska synas i tryckta medier för att ge pondus och synliggöra småbarnspedagogiken för en äldre generation. Projektet vill lyfta det positiva i branschen också för de ungas föräldrar och andra släktingar.

De fem annonserna: Annonserna har ett kort informativt budskap om branschen plus sloganen "Ditt barn. Mitt jobb. Vår framtid".

Tidningsannonser publiceras i:
Hufvudstadsbladet, Västra Nyland, Östnyland (i dag Borgåbladet),
Nya Östis och Åbo Underrättelser.

Tidning	Annons i papperstidningen	Digital annons	Tidpunkt
Hufvudstadsbladet	30 5 olika annonser	2	10.2 - 31.3 2022
Västra Nyland	8	2	10.2 - 31.3 2022
Östnyland	8	2	10.2 - 31.3 2022
Nya Östis	1		10.2 2022
Åbo Underrättelser	4	4	10.2 - 23.2 2022 19.3 - 22.3 2022

Artiklar

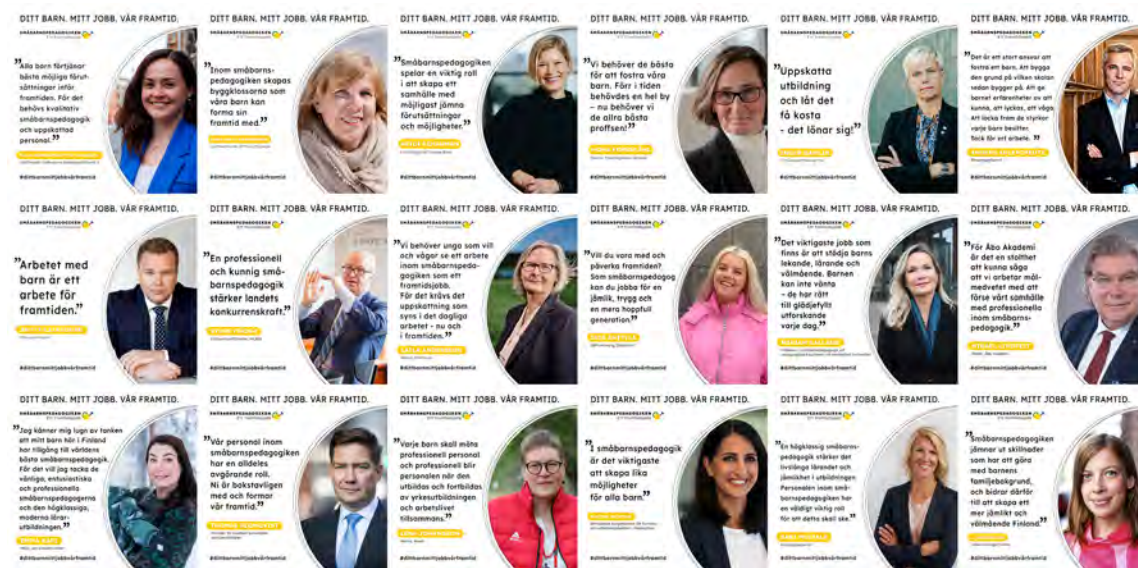
Kampanjen utökas med tre artiklar som publiceras på Sydkustens webbplats. Artiklarna är baserade på de intervjuer som Anna Bertills gör med småbarnspedagogerna i samband med kortfilmerna. I artiklarna berättar Dan Wikblad, Carita Erna och Ina Ylittervo varför de anser att småbarnspedagogiken som bransch är viktig.

Läs artiklarna här: www.sydskusten.fi/sv/projekt/sbp/kampanjen_2022

Affischer på sociala media

Offentliga personer, studerande och personer inom småbarnspedagogiken ger sin röst och sitt ansikte till kampanjen. Sammanlagt 18 personer medverkar.

Småbarnspedagogiken – ett framtidsjobb på sociala medier
Instagram @smabarnspedagogiken
Facebook Småbarnspedagogiken - ett framtidsjobb
TikTok smabarnspedagogiken
www.smabarnspedagogik.com

Följande personer berättar i kampanjen varför de anser att småbarnspedagogiken är viktig: Silja Borgarsdóttir Sandelin, Anna-Maja Henriksson, Heidi Schauman, Mona Forsskåhl, Inger Damlin, Anders Adlercreutz, Antti Kaikkonen, Sture Fjäder, Laila Andersson, Iris Anttila, Mirjam Kalland, Mikael Lindfelt, Emma Kari, Thomas Blomqvist, Lena Johansson, Nasima Razmyar, Sari Multala, Li Andersson

Spridning

Sloganen ”Ditt barn. Mitt jobb. Vår framtid”, är ledorden för kampanjen. I Svenskfinland har inte en liknande kampanj för branschen förts tidigare.

Hashtaggen (#) dittbarnmittjobbvårframtid har i dag 100+ inlägg på Instagram

KSF Media 10 februari till 31 mars 2022

Kampanjens förverkligade sidvisningar: 248 219

Mängden klick, enligt KSF Medias reklamhanteringsprogram: 812. Siffran berättar hur många procent av dem som sett reklamen som klickat på den.

KSF Media har en upplaga på över 42 000 exemplar. Åbo Underrättelser har en upplaga på över 6 000 och Nya Östis 2 400.

#dittbarnmittjobbvårframtid

Instagram

Över 4 000 konton har sett de 18 kampanjaffischerna som lades upp under kampanjen. De sex filmerna som publicerades på Instagram nådde över 3 300 konton.

TikTok

Fyra filmer publicerades och hade över 500 visningar.

Facebook

Inläggsexponeringen på kampanjaffischerna var över 13 600 och kortfilmernas inläggsexponering var 155 630.

Youtube

Kortfilmerna på plattformen har setts totalt 410 gånger.

Twitter (X i dag)

Över 6000 visningar på kampanjaffischerna (flest visningar 846 för en postning).

Kampanj för unga på sociala medier – 2023

Den andra kampanjen som skapas har som avsikt att främja utbildning och karriärmöjligheter inom småbarnspedagogiken för de unga. Detta görs genom att kommunicera viktiga budskap, skapa lämpligt marknadsföringsmaterial och distribuera innehåll på olika plattformar. En mix av sociala medier, tryckta annonser och webbplatsen www.smabarnspedagogik.com används för att sprida budskap om branschen.

Under hösten 2022, projektets andra läsår, inleds planeringsarbetet för en andra kampanj. Den första kampanjen var en opinionskampanj riktad till allmänheten, den andra har unga i fokus.

Kampanjen genomförs i huvudsak på sociala medier, på plattformarna TikTok och Instagram. Kampanjen innehåller också annonser i tryckta medier. Sloganen ”Ditt barn. Mitt jobb. Vår framtid.” från opinionskampanjen 2022 finns med och hashtaggen med samma ord används under kampanjen.

Kampanjen lanseras i början av februari 2023 och pågår fram till slutet av mars, då ansökningstiden till andra och tredje stadiet genom gemensam ansökan (GA) avslutas.

Under den andra kampanjen samarbetar Sydkusten med reklambyrån Tartufi Creative. Planeringsarbetet med kampanjen inleds hösten 2022. Målet är att öka intresset, sprida information och öka söktrycket till utbildningar inom branschen. Tillsammans med Sydkustens personal och Tartufi Creative deltar relevanta personer från målgruppen i workshops där branschens dragningskraft diskuteras. Kommunikations- och målgruppsstrategier skapas för att nå ut till den valda målgruppen, unga i åldern 13–20 år.

Kampanjen innehåller fyra delar: annonser i tryckta medier, där en advertorial i Hufvudstadsbladet ingår, en webbplats och inlägg på sociala medier (TikTok, Instagram och Facebook).

Läroplanen, digitalisering och teamwork: Småbarnspedagogikens nycklar för en framgångsrik lärstyg

Nya tillvägångssätt och digitala verktyg öppnar upp för många möjligheter. Trots sin stora betydelse är utvecklingen inom småbarnspedagogiken fortfarande obekant för många.

Verksamheten inom småbarnspedagogiken bygger på läroplanen. Det finns en stark fokus på att ge barn ut och ge barn ut och ge barn ut. Trots sin stora betydelse är utvecklingen inom småbarnspedagogiken fortfarande obekant för många.

Petter Kolehmainen arbetar digitalt i ett av sina klassrum. Bilderna visar barnen i digitala kompisar och i en digital värld.

Allt yngre föräldrar får inte bara se till barnen utan också till sina egna. Detta innebär att barnen får en större roll i sin egen utveckling.

Bygger viktig grund

Samarbetet på digitalisering innebär nya möjligheter även för den pedagogiska dokumentationen som Linnea och Petter ser som en betydelsefull arbetsmetod. Genom inspelning av information lär man känna det enkla barnet.

Underbyggen inom småbarnspedagogiken följer samma rida med i förhållande till barn och det är här som grunden läggs för det bredare kunskapsområdet.

Teamarbete

Småbarnspedagogik är ett teamarbete där alla typer av kompetens behövs. Med

#smabarnspedagogiken

Att bryta normer och inspirera till självuttryck

Ett viktigt arbete inom småbarnspedagogiken

Vägen har inte varit spikrak men i småbarnspedagogiken har Frans Aalto hittat branschen som är rätt för honom.

Liksom många kollegor upplever han jobbet som meningsfullt samtidigt som det är roligt och inspirerande.

I gymnasietiden klarade Frans Aalto av att gå i skola, arbeta och vara en del av ungdomsgruppen i Riksdagen för honom blev ett viktigt steg i hans utveckling.

behöver jag bara öppna mig så får jag betalt. Det gör mig inte direkt arg, men det är frustration och känns underligt. - Både av min arbetsroll och av det arbete som mina kollegor utför gör, säger Frans.

Viktigt arbete

Som småbarnspedagog står man för en viktig samhällsroll. Man jobbar med att trycka viljande hos barn och familjer och tillsammans med vårdnadshavare identifiera behov av stöd. Man jobbar även med att uppmuntra och trycka motiver genom att berätta alla som individer och byggt upp insikten om att var och en är en del av ett stort helhet.

Unika möjligheter

Det gäller rekrytering tror Frans Aalto om branschen och jobbet som alltså lockande.

Unga människor är ambitiösa och motiverade som sina egna värden. De lär sig på sina föreläsningar och vill jobba med sina värden och utvecklas. Han har under tiden också tagit sig vad gäller studier.

Nya värden

Att arbeta inom småbarnspedagogiken innebär att gå till arbetsplatsen varje dag och att jobba med barnen. Det är ett stort ansvar och det är viktigt att ha en god relation till barnen och deras föräldrar.

genomgått mig, säger han. I dag som så många gånger i branschen och betalar för att hjälpa barn växa och utvecklas. Han har under tiden också tagit sig vad gäller studier.

Får vara sig själv

Utöver att jobba som lärare inom småbarnspedagogiken säger Frans att han också jobbar som lärare i grundskolan och i förskolan.

– Jag har alltid tyckt om att uttrycka mig och i mitt jobb inom småbarnspedagogiken får jag dagligen uttrycka förhållningssättet på olika sätt.

– Det finns en spänning som verkar

– Jag vet att jag kan tjunga till. Att vara lärare är en utmaning som inte alltid är lätt. Men det är också en utmaning som gör att man växer och utvecklas.

– Det är viktigt att ha en god relation till barnen och deras föräldrar.

– Det är viktigt att ha en god relation till barnen och deras föräldrar.

– Det är viktigt att ha en god relation till barnen och deras föräldrar.

– Det är viktigt att ha en god relation till barnen och deras föräldrar.

Genom advertorialen i HBL lyfts karriärmöjligheterna inom småbarnspedagogiken. Här intervjuas Petter Kolehmainen, lärare inom småbarnspedagogik, Linnea Uggeldahl, daghemsföreståndare och Frans Aalto, barnskötare inom småbarnspedagogik.

Tidningsannonser

Tre olika annonser publiceras i Hufvudstadsbladet, Västra Nyland, Östnyland (i dag Borgåbladet) och Åbo Underrättelser. Annonserna går ut med några veckors tidsmellanrum under kampanjtiden.

Tidningsannonserna innehåller information om branschen samt adressen till den nya webbplatsen, där det finns mer fakta om branschen. Tanken är att locka tidningsläsarna till en webbplats med information om branschen och att synliggöra småbarnspedagogiken för den äldre generationen.

Ett uppslag i Hufvudstadsbladet

I tidningsannonserna ingår en advertorial i Hufvudstadsbladet. Projektet vill nå ut till en bredare publik och öka medvetenheten om småbarnspedagogiken. Petter Kolehmainen, lärare inom småbarnspedagogik och Frans Aalto, barnskötare inom småbarnspedagogik berättar i advertorialen om varför just de valt branschen inom småbarnspedagogiken, vilka värderingar som är viktiga samt hurdan roll småbarnspedagogiken har för det enskilda barnet.

Advertorialen ger en ärlig och realistisk bild av yrket och visar på många fördelar med att jobba inom branschen. Uppslaget ingår även i det bildspel som presenteras för elever och studerande under skolbesöken.

Webbplatsen

Projektet har en webbplats med information om projektet och om småbarnspedagogiken som bransch. Webbplatsen skapas för att styra trafiken från bland annat tidningsannonserna och inläggen till en plattform som ger mer fakta om projektet och om branschen.

Webbplatsen finns på adressen www.smabarnspedagogik.com. Projektets Instagramkonto @smabarnspedagogiken kopplas till webbplatsen, där olika befattningar inom småbarnspedagogiken (barnskötare inom småbarnspedagogik, socionom inom småbarnspedagogik, lärare inom småbarnspedagogik) beskrivs närmare. Webbplatsen har också information om var en kan studera till de olika yrkena. Webbplatsen har ansökningslänk till gemensam ansökan (GA) och en länk till arbetsplatsannonser för lediga tjänster inom småbarnspedagogiken. Besökarna kan fylla i ett intresseformulär för att få mer information. Webbplatsen fungerar som en bas för kampanjen och finns kvar när kampanjen avslutas.

Sociala medier

Sociala medier har blandat innehåll. Både direkt marknadsföring men också kampanjmaterial skapat för plattformen samt berättelser från dem som arbetar i branschen. För att maximera kampanjens räckvidd används både organiska och betalda inlägg.

Spridning

KSF media 17 februari till 31 mars 2023

Förverkligade sidvisningar: 219 284
Mängden klick, enligt KSF Medias reklamhanteringsprogram: 398

Facebook

Visning: 56 129 (betalt), 5 570 (organiskt)

Instagram

Följare: 448 (idag 520)
Konton som nåtts: 15 545 (5 januari - 4 april 2023)

TikTok

18 inlägg publicerades
Visningar: 337 935
Har gillat: 5 099
Följare: 108

Webbplatsen www.smabarnspedagogik.com

Topp tre trafikällor: Facebook, TikTok och via sökmotor eller via adressen direkt
Cirka 1 500 unika besökare (ca 60 besökare per dag)
Tid som besökare är på webbplatsen i medeltal: 1 min och 10 sekunder

Att projektet ska göra skolbesök är från första början en självklarhet. Det är i skolan och under lektionstid unga kan få information om småbarnspedagogiken som bransch. Planen är att kontakta elev- och studiehandedare i årskurs 7-9 och gymnasier inom Sydostens medlemskommuner, för att träffa unga mellan 13 och 19 år.

I årskurserna 7-9 behandlas bland annat följande teman under elevhandledningslektionerna: möjligheter till fortsatta studier, yrken och yrkesområden samt arbetslivet.¹ På andra stadiet ska studiehandedningen enligt läroplanen ge studerande möjlighet att bekanta sig med arbetslivet och med fortsatta studier.²

Hösten 2021 är turbulent. Ute på fältet råder personalbrist och medierna lyfter upp problemen. Hur boosta en bransch som det talas negativt om? Hur svänga retoriken och stärka det väsentliga inom småbarnspedagogiken? Hur lyfta fram orsakerna till att branschen är viktig och hur gör man för att presentera småbarnspedagogiken som ett lockande studie- och yrkesval för unga? Det här funderar Matias Österberg, projektledare och Emilia Christensen, projektkoordinator på, inför skolbesöken. Till sin hjälp anlitar de Anna Bertills på kommunikationsbyrån Bertills & Jung. Tillsammans diskuterar de hur branschen ska presenteras för en ung publik.

Innehållet för presentationen får en klar riktlinje: de unga ska få svar på frågorna: Vad är småbarnspedagogik? Varför är småbarnspedagogik viktigt för det enskilda barnet? Hur ser en arbetsdag ut inom småbarnspedagogiken? Vilka är befattningarna inom småbarnspedagogik? Var kan en studera småbarnspedagogik på de olika stadierna? Vi bestämmer också att den som presenterar innehållet delar med sig av sin egen lärtig

och berättar varför hen själv valt branschen. Det är viktigt att minnas att den primära publikens referensram och erfarenheter från småbarnspedagogiken är från när de själva gick på daghem. Mycket har förändrats sedan dess.

Konceptet

Retoriken för skolbesöken är viktig och den kan även ha en avgörande roll när någon ska överväga småbarnspedagogiken som ett potentiellt studie- eller yrkesval i framtiden. Vi diskuterar ordval och innehåll i förväg. Branschen ska varken förminska eller förvrängas, de rätta orden används och normer diskuteras. Det finns till exempel inte en befattning som heter "dagistant". På daghem jobbar bland andra barnskötare inom småbarnspedagogik, socionomer inom småbarnspedagogik och lärare inom småbarnspedagogik.

Presentationen har ett bildspel som stöd. Åhörarna har möjlighet att kommentera och ställa frågor via plattformen mentimeter i början och i slutet av presentationen.

Bildspelet som används under presentationen har en central roll och är det samma under samtliga skolbesök. Inga bilder på barn ingår i bildspelet, istället har vi illustrationer som grafiker Sebastian Björkman har skapat för att understryka och förstärka innehållet.

Skolbesökets längd anpassas till skolans lektionstider, mellan 45 och 75 minuter. Innehållet är huvudsakligen det samma, oberoende av lektionens längd, och konceptet har fungerat och hållit i tre läsår.

Innan skolbesöket avslutas ombeds åhörarna att med hjälp av sina telefoner svara anonymt och frivilligt på ett frågeformulär som berör branschen och presentationen.

Småbarnspedagogik. - Vad tänker du på när du hör ordet?

Innan själva presentationen sätter igång får åhörarna möjlighet till att kommentera anonymt vad de tänker på när de hör ordet småbarnspedagogik.

Vad var nytt eller intressant med besöket och presentationen?

"Eftersom att jag aldrig riktigt varit intresserad av småbarnspedagogik innan men efter det här ser jag det som något mer intressant." (15 år, Grankulla)

"Bra gjord presentation, tog upp sådant som jag inte tänkte att kunde nämnas om småbarnspedagogik." (17 år, Esbo)

"Visste inte vad småbarnspedagogik var innan" (14 år, Pargas)

"Vi har int haft om småbarnspedagogien förut" (15 år, Sibbo)

"Att få höra deras egna historier var väldigt inspirerande." (18 år, Kyrkslätt, skola Helsingfors)

"Att småbarnspedagogiken är så viktig för barnens utveckling" (18 år, Borgå)

"Att de som jobbar på daghem verkligen måste ha utbildning." (18 år, Lojo)

"Att man kan få okej jobb fast man far till amis" (15 år, Helsingfors)

¹ Utbildningsstyrelsen. Elevhandledning i den grundläggande utbildningen.

www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/elevhandledning-i-den-grundlaggande-utbildningen Hämtad 26.4.2024.

² Utbildningsstyrelsen. Studiehandedning i gymnasiet.

www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/studiehandedning-i-gymnasiet

Hämtad 26.4.2024.

Antal skolbesök under projekttiden i årskurs 7-9 och i gymnasier.

Skolbesök	Antal
Läsåret 2021-2022	21
Läsåret 2022-2023	67
Läsåret 2023-2024	75
	163

Åhörare (elever och studerande)	Antal
Läsåret 2021-2022	670
Läsåret 2022-2023	1586
Läsåret 2023-2024	1705
	3961

Antal skolbesök i de olika stadierna

	Läsåret 2021-2022	Läsåret 2022-2023	Läsåret 2023-2024
Åk 7-9	6	48	52
Gymnasium	15	19	23

Skolbesöken i Sydkustens medlemskommuner

Kommun	Läsåret 2021-2022	Läsåret 2022-2023	Läsåret 2023-2024	Antal skolbesök
Borgå	1	6	12	19
Esbo	2	14	12	28
Grankulla	3	2	10	15
Hangö	1	3	4	8
Helsingfors	4	17	15	36
Kimitoöns kommun	1	4	0	5
Kyrkslätt	0	1	2	3
Lovisa	0	3	3	6
Pargas	3	9	6	18
Raseborg	0	5	1	6
Sibbo	0	0	5	5
Vanda	5	2	2	9
Åbo	0	0	1	1
Lojo	1	1	1	3
Ingå*	0	0	0	0
Lapträsk*	0	0	0	0
Sjundeå*	0	0	0	0

* = Har inte årskurs 7-9 eller gymnasium

Lojo är inte en av Sydkustens medlemskommuner, men i Virkby gymnasium går det studerande från Ingå och Sjundeå, därför görs det skolbesök i Lojo. Invånare från Lapträsk går bland annat i Lovisa i årskurs 7-9 och gymnasium.

Utmaningar med skolbesöken

Den största utmaningen med skolbesöken blir att boka in dem. Läsåret 2021-2022 finns det ännu restriktioner på grund av coronapandemin och skolbesökens antal är färre under projektets första läsår än under de två övriga läsåren.

Största delen av skolbesöken hålls under lektionstid och är obligatoriska för eleverna och de studerande.

Att nå fram med information till elev- och studiehandledare är eller kan vara utmanande. Informationsflödet är stort och att sticka ut med skolbesökserbjudande och fånga skolors uppmärksamhet är inte helt lätt. Elev- och studiehandledares timmar räcker inte alltid till för att ta emot utomstående besök och ämnet småbarnspedagogik har väckt reaktioner och frågor om vad åhörarna kommer att få ut av skolbesöket? Det finns elev- och studie-

handledare som valt att aktivt tacka nej till projektets skolbesök. Förklaringen har varit att de anser att deras unga redan fått information om pedagogik i allmänhet och att de inte prioriterar ett skolbesök vars huvudsakliga innehåll berör småbarnspedagogiken som bransch. Somliga handledare säger att de unga inte har visat intresse för branschen. Det är en relevant poäng, men ifall elever och studerande aldrig erbjuds ett liknande skolbesök som öppnar upp vad småbarnspedagogik är, hur kan en då veta vad responsen kommer att vara?

Under tre verksamma läsår har projektet endast gjort ett skolbesök på distans. De övriga 162 skolbesöken har varit på plats och ställe. Flera skolbesök bokades preliminärt men blev aldrig av, bland annat på grund av att skolorna inte bekräftade ett slutgiltigt datum eller på grund av att de inte svarade på e-post.

Branschen överraskar

För det mesta blev elev- och studiehandledarna positivt överraskade över skolbesöken. Återkopplingen har varit god och responsen på framförandet har varit fin. Elev- och studiehandledare har delat med sig av hur de kommer bygga vidare på det som sagts under presentationen och säger att skolbesöken har gett ett mervärde till den kurs som skolbesöket bokades in på. Det är lätt för elev- och studiehandledare att boka in nästa läsårs skolbesök när de sett vad skolbesöket går ut på. Småbarnspedagogiken intresserar inte alla och det tar ambassadörerna och projektkoordinatören hänsyn till under skolbesöken. Men för

att påverka attitydförändring bör människor i större utsträckning få information om vad småbarnspedagogiken egentligen är. Det är fint att elev- och studiehandledare har valt att skolbesöken hålls på obligatoriska lektioner, även på andra stadiet. Få gånger har skolbesöken hållits under valfria lektioner – dessa tillfällen har oftast haft väldigt få åhörare. I svaren på frågeformuläret framkommer det att ämnet småbarnspedagogik varken uppfattas som ett coolt eller häftigt ämne. Trots det skriver respondenterna att de efter skolbesöket upplever ämnet som lärorikt, intressant och att de har lärt sig någonting nytt.

Vad var nytt eller intressant med besöket och presentationen?

”Det var ändå intressant att lyssna på presentationen fast detta inte är min framtid, och jag tycker att man fick mycket information på ett bra och underhållande sätt” (20 år, Borgå)

Frans Aalto, ambassadör

Matias Österberg, projektledare

Emilia Christiansen, projektkoordinator

Under läsåret 2021-2022 används munskydd under alla skolbesök. Tanja Nivarö Thomssen, ambassadör

Så säger unga om småbarnspedagogiken

Inför projektets skolbesök skapades en enkät (se bilaga 1) för att ta reda på och dokumentera hur unga tänker om småbarnspedagogiken både som arbetsplats och potentiell studiemiljö. Alla elever och studerande som deltagit i skolbesöken har fått möjlighet att svara på enkäten. Enkätens resultat presenteras här.

Sydkustens enkät för elever i årskurserna 7-9 och studerande i gymnasier belyser hur unga ser på småbarnspedagogiken. Den berättar i vilken grad unga ser branschen som ett

alternativ då de ska välja studier eller yrke. Sammanlagt 2 712 unga i åldern 13 till 20 år svarade på enkäten. Svaren har samlats in under skolbesöken åren 2021-2024. Det var frivilligt för ungdomarna att besvara enkäten.

Flest svar kommer från huvudstadsregionen. Också östra Nyland är välrepresenterat bland svaren. Andelen svar från Egentliga Finland och västra Nyland är lite mindre, men ger ändå en uppskattning om hur regionernas ungdomar tänker om småbarnspedagogiken.

Fördelning av enkätsvar

Region	Åk 7-9	Gymnasium	Alla
Egentliga Finland	223	86	309
Huvudstadsregionen	752	749	1501
Västra Nyland	150	136	286
Östra Nyland	371	245	616
Alla regioner	1496	1216	2712

Enkäten finns i Bilaga 1

Synen på studier

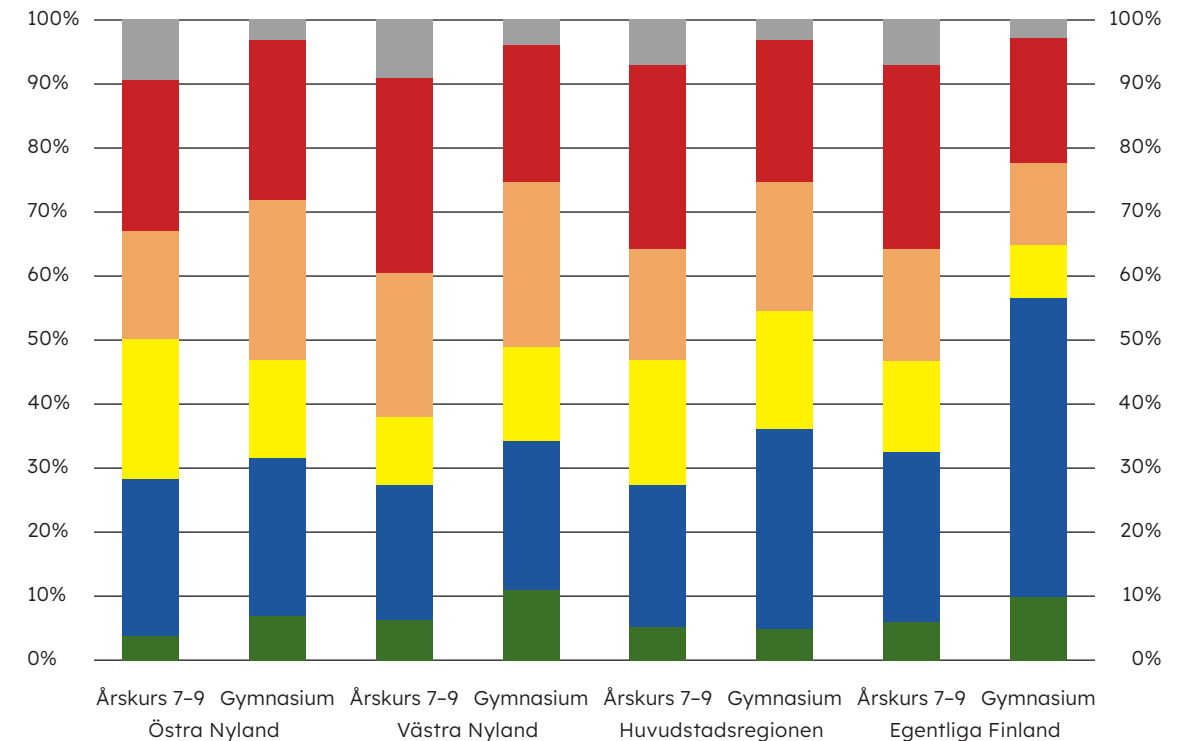
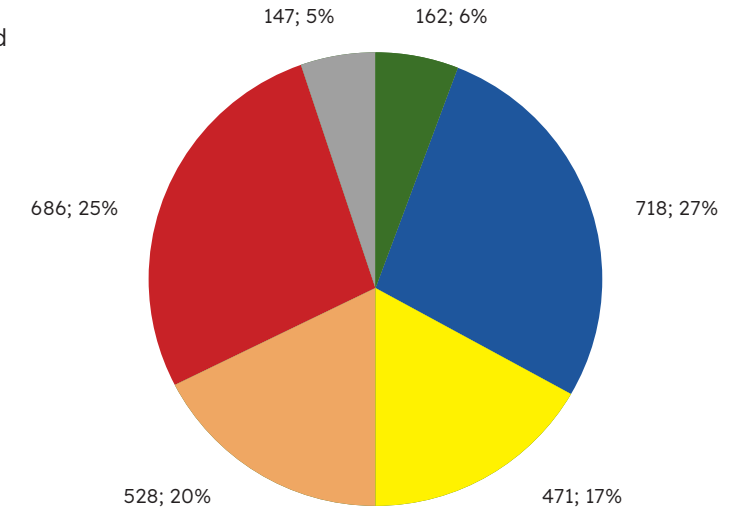
Det finns en liten grupp på 6 procent, det vill säga 162 personer, som upplever att småbarnspedagogiken är mycket intressant. En lite större andel på 27 procent, 718 personer, anser att småbarnspedagogiken är något intressant. 471 respondenter, med andra ord 17 procent, anser att branschen varken är intressant eller ointressant. 20 procent upplever den som intressant i ganska liten grad, 25 procent säger att den inte alls är intressant och 5 procent att de inte vet

om det skulle vara intressant att studera småbarnspedagogik.

Skolbesöken och enkäten har gjorts i Egentliga Finland, västra Nyland, huvudstadsregionen och östra Nyland. I samtliga regioner är intresset för småbarnspedagogiken lägre i årskurserna 7-9 än i gymnasiet. Mest positivt för studier i småbarnspedagogik verkar intresset vara i Egentliga Finland och speciellt i gymnasierna.

Hur intressant/lockande skulle det vara att studera småbarnspedagogik? Årskurs 7-9 och gymnasium (n = 2 712)

- 1. Mycket intresserad
- 2. Något intresserad
- 3. Varken intresserad eller ointresserad
- 4. Intresserad i ganska liten grad
- 5. Inte alls intresserad
- 6. Vet ej

Synen på jobb

På frågan om en kan tänka sig att jobba inom småbarnspedagogiken finns det också en viss skillnad mellan årskurserna 7-9 och gymnasierna. I årskurserna 7-9 kan 15 procent tänka sig att jobba inom småbarnspedagogiken, 48 procent kan inte tänka sig att jobba i branschen och 37 procent uppger att de kanske kan tänka sig det. I gymnasierna kan 20 procent tänka sig jobb inom småbarnspedagogiken, 45 procent säger att de inte kan det och 35 procent svarar "kanske" på frågan om att jobba inom småbarnspedagogiken.

Högre upp i ålder verkar de unga ha en mera positiv syn på att jobba inom småbarnspeda-

gogiken. Det syns i diagrammet till höger som beskriver hur unga i olika åldrar svarat på om de kan tänka sig att jobba inom småbarnspedagogiken. Grupperna 13 år, 19 år och 20 år är underrepresenterade, vilket framgår i tabellen.

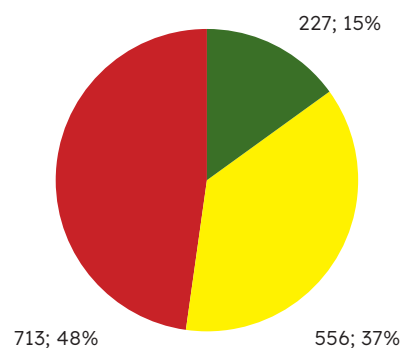
Är branschen intressant för unga?

Under skolbesöken har de unga fått svara på frågan om presentationen väckt deras intresse för branschen. I årskurserna 7-9 svarar 42 procent, i gymnasierna 48 procent, att ett intresse för branschen väcktes under presentationen.

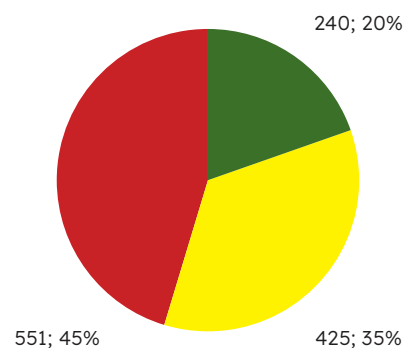
■ Ja ■ Kanske ■ Nej

Skulle du kunna tänka dig jobba inom småbarnspedagogiken?

Årskurs 7-9 (n = 1 496)

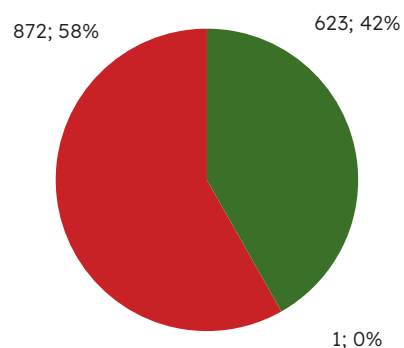

Gymnasium (n = 1 216)

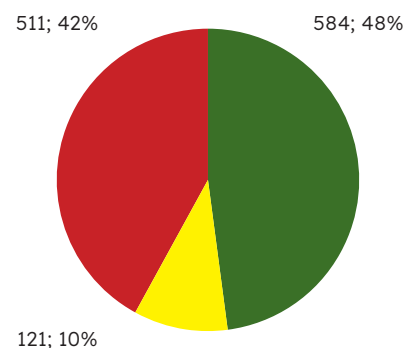

Väcktes ett intresse för branschen under presentationen?

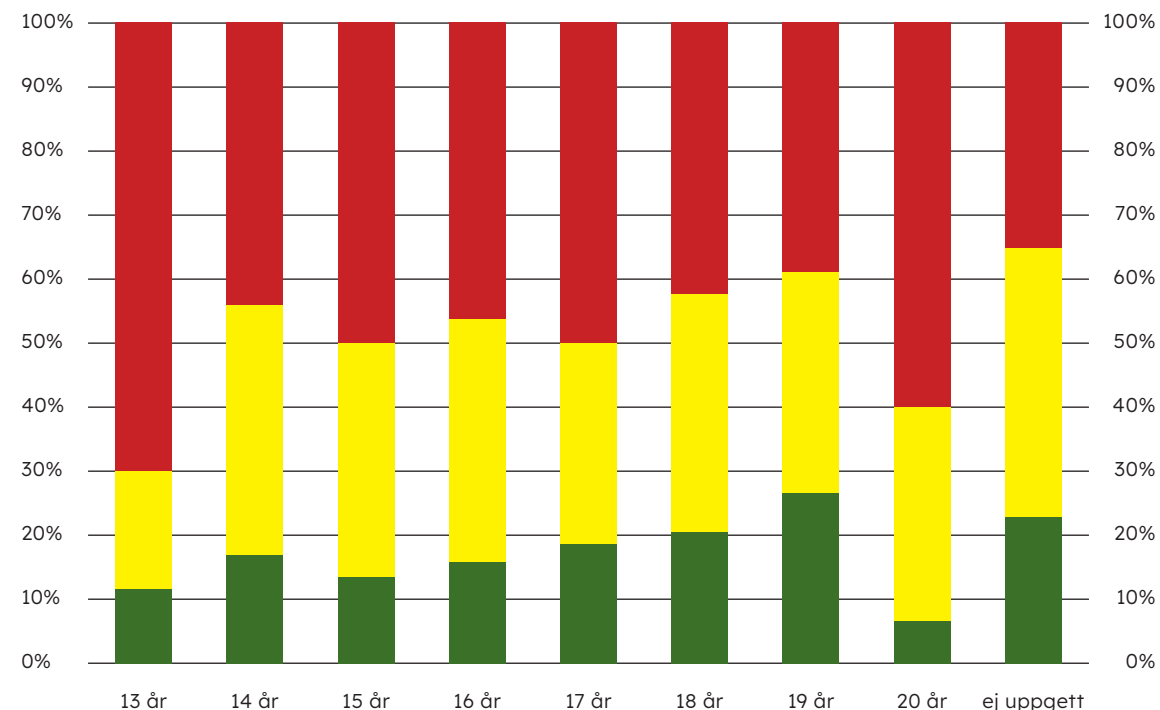
Årskurs 7-9 (n = 1 496)

Gymnasium (n = 1 216)

Skulle du kunna tänka dig att jobba inom småbarnspedagogiken? (n = 2 712)

Ålder	Ja	Kanske	Nej	Totalt
13 år	2	3	12	17
14 år	113	258	291	662
15 år	107	287	390	784
16 år	10	24	29	63
17 år	98	165	259	522
18 år	122	222	251	595
19 år	11	14	16	41
20 år	1	5	9	15
ej uppgett	3	3	7	13
Totalt	467	981	1264	2712

Öppna svar ger bakgrund till ungas tankar om branschen

Vad anger de unga i årskurserna 7-9 och gymnasiet som skäl för att antingen intressera sig för branschen eller välja något annat alternativ? I enkätens öppna svar motiverar unga sina val. De skriver också hur de tycker att branschen borde se ut för att småbarnspedagogiken ska vara en attraktiv bransch. I sina öppna svar berättar de även vad som var nytt eller intressant med den information de fått under presentationen.

Ett meningsfullt, roligt och viktigt jobb

De ungdomar som kan tänka sig att jobba inom småbarnspedagogiken säger att jobbet

är viktigt, socialt och omväxlande. De skriver att det är intressant eller meningsfullt att se barn lära sig samt växa och att det är roligt att jobba med barn. Bland de här svaren märks en positiv syn på barn. Det finns både svar som pekar mera mot ett samhälleligt engagemang som småbarnspedagogiken innebär och svar som handlar om det roliga och intressanta i att både lära ut och lära sig av andra. Några svarar att de har positiva erfarenheter av att jobba inom småbarnspedagogiken, till exempel på prao (praktisk arbetslivsorientering), eller att en förälder jobbar i branschen och att hen berättat positivt om sitt arbete.

Plock ur frågeformulärets öppna svar:

”Jag tycker om att arbeta med barn, och jag vill lära dem. Jag vill också göra så att barnens början är en bra början, och att de skulle tänka på oss som någon de är glada över att ha träffat.” (14 år, Esbo)

”Jag tycker om barn och att jobba på daghem verkar som ett roligt jobb. Jobbdagarna verkar var omväxlande och ser aldrig likadana ut, vilket också verkar vara roligt.” (18 år, Borgå)

”Det känns mycket meningsfullt att kunna hjälpa barn att lära sig och att lägga grunden till ett bättre samhälle.” (17 år, Raseborg)

”Jag gillar att vara med barn och gillar idén att kunna hjälpa barn som har det dåligt hemma men också att kunna inspirera eller lära barn.” (19 år, Esbo)

”Jag skulle få jobba med barnen, få lära dom och se dom utvecklas. Det känns bara som ett lockande yrke för mig, min mamma jobbar också under småbarnspedagogik, jag har varit på hennes daghem flera gånger och går också dit på prao.” (15 år, Kyrkslätt)

”Eftersom det finns alltid jobb, det verkar meningsfullt” (17 år, Helsingfors)

”Jag älskar barn och det verkar som ett väldigt meningsfullt arbete, man utbildar/uppfosttrar framtiden.” (17 år, Helsingfors)

”Yrket är viktigt för vår framtid och nog är det ju alltid roligt att få göra barnens dag. Barn bryr sig inte hemskt mycket utan de bara är!” (18 år, Kyrkslätt)

”Eftersom jag tycker det är intressant att vara med människor och jag tycker det är viktigt att barn är trygga.” (15 år, Borgå)

”För att det verkar helt intressant och varierande vilket jag tycker är bra.” (14 år, Pargas)

Lönen gör branschen mindre attraktiv

Den vanligaste orsaken till att unga tycker att de inte vill jobba inom småbarnspedagogiken är lönen. Uppfattningen att barn på något sätt är jobbiga och allmänt sett ett lågt intresse för branschen är också vanliga inställningar till branschen. Andra faktorer som lyfts fram är barnens föräldrar, den egna orken och att det är ett jobb med för stort ansvar. Det finns också de som lyfter upp problem med en bullersam arbetsmiljö. Bland svaren finns de som upplever att barn ofta är sjuka och att en själv då också blir det.

Frågan om ansvaret tar i vissa fall uttryck i en rädsla för en oförmåga att ta hand om barn eller rädsla för att inte veta vad som borde göras i olika situationer. Somliga upplever att arbetet är för socialt för en själv. Många svarande skriver att de har andra intressen och vill söka sig till andra yrken. En del har erfarenhet av att jobba med barn och skriver att de då insett att det inte är rätt bransch för dem.

Plock ur frågeformulärets öppna svar:

”Man får inte lätt pausat sin dag när man har börjat den, och man har väldigt mycket ansvar över andra människor. Jag tycker också att lönen är för låg när man tänker på hur viktig småbarnspedagogiken är.” (18 år, Vanda)

”Mitt hjärta vill jobba med barn men min hjärna vill göra något stort något som jag får mycket lön för och betyder något för många människor.” (18 år, Hangö)

”Kanske främst det att jag är mer intresserad av [andra] saker (teknologi, ekonomi etc.) än människor och yrken som har mycket med människor att göra.” (19 år, Borgå)

”Dålig lön, dåliga möjligheter att avancera och värdesätts inte lika högt som andra utbildningar jag har möjlighet till.” (18 år, Grankulla)

”Väldigt dålig lön i förhållande till hur viktigt och hur mycket jobb man gör.” (18 år, Lovisa)

”Ifall jobbet är tungt eller barnen blir ‘för mycket.’ (17 år, Kimitoön)

”Det låter svårt att studera till det och barn kan ofta vara jobbiga, jag har märkt att jag lätt blir trött på mina syskon när de bråkar och jag har märkt att sånt är väldigt vanligt bland barn.” (15 år, Esbo)

”Själv blir jag ganska utmattad av att jobba med barn och är inte direkt en barnperson.” (17 år, Esbo)

”Tror inte jag skulle ha tålamodet för det.” (18 år, Raseborg)

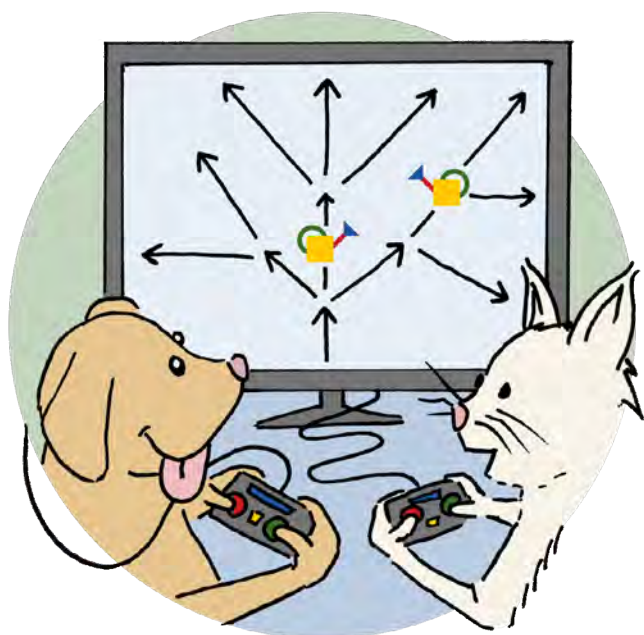
”Är osäker med mycket ansvar och vet inte om jag skulle kunna jobba med barn.” (17 år, Helsingfors)

”Yttre förväntningar om att jag skulle måsta studera på uni och få ett jobb inom till exempel företag med högre poster.” (19 år, Grankulla)

Branschen ska ha högre lön, kunnig personal och uppskattning

De unga fick svara på frågan om hur de tycker att småbarnspedagogiken ska se ut för att vara en attraktiv arbetsplats. I de öppna svaren har nästan var fjärde svarande lyft lönen som en fråga de funderar på. Också arbetsmiljön, gruppstorlekar, tillgången på personal, goda kollegor, uppskattningen för branschen är tankar som lyfts upp som viktiga för att småbarnspedagogiken ska kännas

attraktiv. Det ska vara en välkomnande plats med välkomnande människor. Flera svarande efterlyser mera information om branschen, att det pratas mera om den och att de får höra om yrkets positiva sidor. Det finns också en stor andel svar där unga uttrycker att de inte vet hur branschen borde se ut, men också somliga som ser branschen som attraktiv i nuläget.

Plock ur frågeformulärets öppna svar:

”[Mer] respekt för de som jobbar inom branschen, det är vanligt att folk ser dem som ”dagistanter” fast det egentligen är ett mycket viktigt och svårt jobb.” (19 år, Borgå)

”Bättre lön och bättre kontroll på allt, mindre grupper. (Allt för att minska ljudvolymen som tär på såväl vuxna som barn).” (16 år, Raseborg)

”Den borde vara färgglad och lekfull för att ge barnen och de vuxna bra möjligheter att jobba tillsammans för en trivsamt miljö.” (17 år, Raseborg)

”Dagistant’-imagen måste borstas bort, lönen såklart kan vara ett hinder. Jag själv skulle vilja arbeta på en arbetsplats med möjligheter för vidareutbildning och en modern känsla.” (18 år, Helsingfors)

”Tråkigt som det är att säga så skulle det behövas en högre lön. Jag är nog intresserad av jobbet men i och med att lönen är så pass låg så vill jag inte jobba med det resten av mitt liv.” (18 år, Helsingfors)

”Jag tycker såna här presentationer öppnar upp arbetet väldigt bra och man får konkret höra om arbetslivet och studierna. Jag tycker att man kan göra det till en attraktiv arbetsplats genom att lära människor hurdant arbete det är som helhet.” (18 år, Vanda)

”Mer uppskattad, bättre arbetsvillkor, främst högre löner för att känna sig mer uppskattad.” (18 år, Helsingfors)

”Svår fråga! Möjligen om man skulle berätta mera om småbarnspedagogik och öppna upp om temat så skulle andra kunna bli intresserade!” (17 år, Vanda)

”Den ska vara trivsamt. Borde finnas glada, hjälpsamma och pålitliga kollegor.” (15 år, Esbo)

”Arbetet bär med sig mycket ansvar och lönen motsvarar inte ansträngningen.” (18 år, Vanda)

”Vänlig personal, bra lön, bra arbetstider.” (14 år, Pargas)

Projektet **Småbarnspedagogiken – ett framtidsjobb** inleds eftersom det är brist på behörig personal i branschen. Projektet vill locka människor till en bransch som är meningsfull och viktig, men som samtidigt har utmaningar att hitta personal. Utöver detta har branschens utbildningar studieplatser som inte fylls.

I tre år har projektet gjort skolbesök, informerat unga om branschen, boostat branschen positivt genom två kampanjer och allmänt jobbat med att synliggöra småbarnspedagogiken.

Småbarnspedagogiken – ett framtidsjobb har i dag etablerat sig som projekt, det är något som tar tid. Elev- och studiehandedare känner till projektet och är intresserade av att boka skolbesök. Flera enheter har tre år i rad bokat skolbesök för sina elever och studerande och intresset finns för att boka in fler skolbesök ifall sådana erbjuds även i fortsättningen.

När projektet började var förväntningarna höga, både bland finansörer, på Sydkusten och hos de projektanställda. Det fanns nu ett projekt vars huvudsakliga uppgift var att boosta, informera och lyfta upp en bransch som behöver så mycket positiv bekräftelse som möjligt. Det fanns ett projekt som från början kunde utforma en agenda och skapa ett språk för att lyfta och synliggöra en bransch i behov av både stöd, stimulans och nytänkande.

Tre år senare har vi ramat in vad just det här projektet kunde åstadkomma. Vi har sett vilken inverkan det haft på branschen och småbarnspedagogikens synlighet. Vi har också upplevt vad ett sådant här projekt inte förmår göra, trots välvilja och positiv inställning. Det är ingen nyhet att småbarnspedagogiken är en helhet, med många olika delar som ska falla på plats för att den ska fungera på bästa sätt. Men det tål att upprepas att det finns centrala faktorer som ska tas itu med för att småbarnspedagogiken som bransch ska må bra.

Att göra skolbesök och upplysa om branschen genom att berätta för unga vad småbarnspedagogik är – det räcker inte. Branschen måste också förbättras internt. För att småbarnspedagogiken ska locka till sig fler studerande måste bland annat retoriken ändras. Du som jobbar inom branschen – hur talar du om ditt jobb för vänner och bekanta? Vad lyfter du fram som positivt och hur vill du att samhället ska tala om din bransch?

Kommunerna är den största arbetsgivaren inom branschen. Kommunerna är skyldiga att erbjuda småbarnspedagogik och förskoleverksamhet till barn under skolåldern. Kommunerna har en viktig roll och bär ansvar för hur småbarnspedagogiken som bransch är attraktiv för nya och nuvarande arbetstagare. Här spelar lönen, arbetsförhållandena och flera andra faktorer in. Vi behöver en fungerande småbarnspedagogik som lockar till sig personal och erbjuder arbetsplatser där personalen både trivs och kan förverkliga det jobb och de uppgifter de är anställda för att genomföra. Samtidigt är ekvationen svår då efterfrågan på utbildad personal är mindre än utbudet.

Vi behöver också lyssna på ungdomen, på vad de säger om sin framtid, om sina drömmar och förhoppningar. Unga som vill jobba inom småbarnspedagogiken ska erbjudas en väg in i branschen och de ska få erfara att det val de gjort är rätt. De ska få uppleva att de har fullständiga förutsättningar att utföra det meningsfulla och viktiga jobb de valt. Unga behöver också få fortsatt upplysning om vad småbarnspedagogiken är, hur och var de kan få en studieplats och vad jobbet går ut på. Det finns många förutfattade meningar och fördomar om branschen som kan påverkas genom upplysning och information.

Det är svårt att på så kort tid mäta de effekter och attitydförändringar som projektet gett på längre sikt. Ansökningssiffrorna till utbildningarna på andra och tredje stadiet har inte under

projekttiden förändrats nämnvärt. Men eventuellt om fem eller tio år?

Småbarnspedagogiken – ett framtidsjobb lämnar efter sig ambassadörer, som förhoppningsvis kan fortsätta göra skolbesök på sina arbetsorter. Modellen med skolbesök fungerar, det visar det här projektet och även andra treåriga projekt. Ett exempel är Språkambassadörerna rf som idag arbetar för att språkambassadörsbesöken blir en etablerad del av framtidens språkundervisning.¹

Pedagogiska fakulteten vid Helsingfors universitet kommer att ta hand om data som samlats in vid skolbesöken under läsåret 2023–2024. Materialet består av svar från drygt 1 300 respondenter som svarat frivilligt och

anonymt på frågor om småbarnspedagogiken.

Tanken är att denna data ska användas för vidare forskning, till exempel i kandidat- och magisteravhandlingar.

Det behövs punktinsatser för att lyfta en bransch. Det behövs externa finansörer för att synliggöra en bransch. Det behövs samarbete mellan olika aktörer för att informera om en bransch. Småbarnspedagogiken har före detta projektet inte synliggjorts till den grad som projektet gjorde. Det fanns och finns fortsättningsvis informationsluckor som behöver fyllas. Skolbesöken har tjänat sitt syfte men jobbet med att lyfta branschen tar på inget sätt slut här.

Ett varmt tack till alla inblandade i projektet!

¹ www.kielilahettilaat.fi

De unga fyller i frågeformuläret efter att de har deltagit i ett skolbesök. De sista minuterna av lektionstiden används för att svara på formuläret med hjälp av mobiltelefoner.

Småbarnspedagogiken - ett framtidsjobb

Du kommer att vara anonym när du svarar på detta formulär. Svaren kan användas i forskningssyfte. Tack för din tid!

- 1) Jag förstår syftet med denna undersökning och jag ger mitt samtycke till att mina svar får användas i forskningssyfte. * * Anger obligatorisk fråga

Ja

- 2) Ålder *

13 år 14 år 15 år 16 år 17 år 18 år 19 år 20 år

- 3) Vilken kommun bor du i? *

- 4) Vilken skola går du i?

- 5) Hur intressant/lockande skulle det vara att studera småbarnspedagogik? *

Mycket intressant	Varken intressant eller ointressant	Inte alls intressant
Något intressant	Intressant i ganska liten grad	Vet ej

- 6) Skulle du kunna tänka dig att jobba inom småbarnspedagogiken? *

Ja Nej Kanske

- 7) Varför skulle du kunna tänka dig att jobba inom småbarnspedagogiken?

- 8) Varför skulle du kunna tänka dig att jobba inom småbarnspedagogiken?

- 9) Hur borde småbarnspedagogiken se ut för att vara en attraktiv arbetsplats?

- 10) Ge ett vitsord för presentationen:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

- 11) Varför gav du detta vitsord?

- 12) Vad var nytt eller intressant med besöket och presentationen?

- 13) Väcktes ett intresse för branschen under presentationen? *

Ja Nej

- 14) Fria kommentarer

